

Hoofdstuk 3: De waarden van de Europese Unie

De Europese Unie gaat niet alleen over handel, vrij reizen of studeren. Er is veel meer dat de EU-landen samen nastreven. De Europese Unie heeft als doel de vrede, de EU-waarden en het welzijn van de mensen in de EU te bevorderen (EU-Verdrag artikel 3). De waarden waarop de Europese Unie berust zijn menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en de eerbiediging van de mensenrechten (EU-Verdrag artikel 2).

Deze waarden worden toegelicht in het EU-Verdrag en het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie.

Waardigheid

Waardigheid is het idee dat ieder mens met eerbied moet worden behandeld. Het menselijk leven is belangrijk. In de Europese Unie is het daarom verboden om de doodstraf toe te passen. Slavernij en dwangarbeid zijn ook in het Handvest verboden, omdat zij ingaan tegen de waardigheid van de mens.

Vrijheid

Het gaat hierbij om de vrijheid om je leven vorm te geven. Bijvoorbeeld het recht om een gezin te stichten of een geloof te belijden. Artikel 11 van het Handvest van de Grondrechten van de EU is heel bekend, dit gaat over de vrijheid van meningsuiting. Hierdoor hebben de mensen in de Europese Unie het recht om hun mening te geven. Dit recht kan in sommige gevallen worden beperkt, bijvoorbeeld omdat mensen niet mogen discrimineren of dat het in strijd is met een ander vrijheidsrecht.

Kan jij nog een ander voorbeeld geven van vrijheid van meningsuiting dat in strijd is met andere vrijheden (EU Handvest artikel 6 t/m 19)?

Gelijkheid

Hoewel elke persoon anders is, moet iedereen voor de wet hetzelfde behandeld worden. Discriminatie, op basis van bijvoorbeeld geslacht, kleur, sociale afkomst, taal, godsdienst, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid, is verboden.

Gelijkheid van mannen en vrouwen hoort te worden nageleefd op allerlei gebieden, en vooral als het gaat om werk. Mannen en vrouwen moeten bijvoorbeeld hetzelfde salaris krijgen voor hetzelfde werk.

Kan jij een voorbeeld geven waar gelijkheid nog niet goed wordt nageleefd?

Tot slot hebben kinderen recht op bescherming en zorg en ouderen recht op een waardig en zelfstandig leven. Mensen met een handicap moeten mee kunnen doen met de maatschappij.

Solidariteit

Niet alle EU-landen zijn even arm of rijk. De Europese Unie ondersteunt de EU-landen om bijvoorbeeld banen te scheppen, armoede terug te dringen en mensen met een beperking te beschermen. Hiervoor heeft de EU een aantal fondsen in het leven geroepen, zoals het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). De EU-landen vinden het namelijk belangrijk dat de verschillen in welvaart tussen de Europese regio's kleiner worden. Dit heet economische en sociale cohesie.

Voor jongeren is er een Europees solidariteitskorps opgericht. Zo kun je in eigen land of ergens anders in de EU vrijwilligerswerk doen. Ook kun je meewerken aan projecten die mensen en gemeenschappen ondersteunen. Kijk eens op de Facebookpagina van het solidariteitskorps:

<http://bit.ly/2moSWIJ>

Kan jij een land of regio in de EU noemen waar met steun van de EU de welvaart gestegen is?

Burgerschap

Naast je Nederlandse nationaliteit ben je ook een EU-burger. Als Europees burger kan je wonen, studeren en werken in alle landen van de EU. Ben je in een land in Azië terwijl er in dat land geen Nederlandse ambassade is, dan moet een ambassade van een ander EU-land, die daar wel gevestigd is, je helpen.

Vanaf je 18de heb je stemrecht voor de Europese verkiezingen, de verkiezingen van het Europees Parlement die om de vijf jaar plaatsvinden.

De democratische rechtsstaat

In een rechtsstaat wordt de macht van de overheid ingeperkt door regels en wetten. Er is een scheiding van machten, namelijk de uitvoerende, controlerende en wetgevende macht. Op deze manier worden de burgers beschermd tegen onrecht en willekeur van de overheid. In een democratie wordt het parlement gekozen door de burgers. Dat is in alle EU-landen het geval.

Opdracht: Zoek het verschil op tussen uitvoerende, controlerende en wetgevende macht.

